HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

והגדול יוצא בה ערלי. שאינו נוטל לגאת בה יב) לשוק: **אילימא וכן לענין איסורא דכלאים.** דאי אין קטן מתכסה בה אין בה משום כלאים אם נאגרן בה כלאים: **והתנן אין ערלי בכלאים.** כלומר אין דין ערלי בכלאים שאינו ספ"פ שאין הגדול יוצא בה ערלי יש בה משום כלאים אם נאגרן בה כלאים: **ואמר רב נחמן.** מאי וכן לענין כלאים וכן לענין סדין בציצית יג) אלמא ציצית בטלית שאין בה שיעור יש בה משום כלאים: **אלא מאי פטורה.** דקאמר לעיל [מ:] ואפילו בטלית פטורה כגון הטיל למוטלת יד) דכי שריא רחמנא כלאים בציצית לגמרי אישתרו טו): **חדא זימנא.** לעיל [שם] הטיל למוטלת כשרה וכיון דמתכשרא בהכי בתרתי וכל שכן בקמטי מי הוה פסיק לבתרתי פשיטא דאין בה משום כלאים דהא כולה ציצית מיקרו: **חדא מכלל מכרעה איתמר.** מכלל דהטיל למוטלת כשרה איתמר הך דכלאים: **עליה כפולה.** שהיתה מרוכה כשתים וכפלה: **ורבי שמעון פוטר.** שאם תפשט נמצאת ציציות בקמטעיתה: **שאם** (פ) **תפרה חייבת.** דלא תפשט: **דנקטה בסיכי.** ברוק"ש. ל"א תפירה רחבה בשטי"ר וקשיא לי הא דאמר בסוף הקומץ (לעיל לז: ע"ש) הא מאן דמחייבי לגלימא כו': **איפשיט.** הטלית היו טז) ציצית בקמטעיתה שהיתה יז) פ) רחבה כפלים בקומתו והיתה כפולה והכפל מוטל על ראשו ושני הראשין של טלית למטה מאחוריו ושתי ציציות היו פ) בקרן האחד ושיש בשני ראשי הכפל מקום שארכו כלה יח) וכשנפשטה היה (כ) חבוי כולו בה ונמצאו שתי ציציות של כפל בקמטע הטלית כנגד ראשו של רגלו: **לאו היינו קנף.** דהא בקמטעיתה עומדין: **מי סברת חובת גברא הוא.** מהן דמיפטר בהך אחריתי: **חובת טלית הוא.** ואפילו יט) עשר יש לך טעויות ציצית כ): **מסייע ליה.** דחובת טלית הוא: **הראשונים כו'.** ולי חובת גברא הוא למה לה ציצית עד שיתכסה בה: **ופליגא דמלאכא.** כא) כ) דרבה בר רב הונא דהמלאך אומר דחובת גברא היא: **דמיכסי סדינא.** דלא הוה ליה ציצית כדאמרינן לעיל [מ:] משום כסות ליה: **סרבלא.** כגון חומן שלנו שהן עגולין ואין לה אלא שני כנפיים [למטה] דפטורה מציצית: [**סרבלא.** מנט"ל בלע"ז]: **הא לא מיחייבא.** הן טלית דסדין וסרבלא ומאי מיכסא ליה: **נמי דחייביה רחמנא** כב) **כי מיכסי טליתא בה חיובא.** הראוי כג) לציצית כד) חייביה רחמנא (ג) לגברא לאתהדורי בתר טלית כד) דחיובא דמיכסי ולאכסויי בה מי [חייביה]: **אלא הכי קאמר ליה עולדקי למיפטר עלמך מציצית.** תבקש תחבולות לפטור עלמך מציצית. עולדקי תחבולות וחכירו בגבא קמא בפרק הכונס (דף נו.) כל עולדקי דאית לה למיעבד עבדה: **כלי קפסא.** עוליתות שלמיין ציצית אף על פי שמקופלת ומוגחת בקופסא מחייבת בציצית דהואיל ועומדת היא להתכסות בה אשר תכסה בה קריינא ליה: **לכבודו.** לתכריכין: בה] **בסיסיא שבשא.** כשלובשין אותו למת: **ודאי רמינן ליה.** מטילין בה ציצית דאי לא רמינן דמי כליעוג כלומר איפטר ליה ממצות: **חוץ לגלגל.** למעלה משלש אצבעות משפת הכנף: **ריפור.** ולא חיישינן דילמא פייש מידי מן מוט בו) התפירה וייתכ ויוסיף עליו עד ד' חוטים לשם ציצית ואיכא תעשה ולא מן העשוי דהא חוץ לג' לא חזו לתלות ציצית כדאמרינן לקמן [ע"ב]: **כאוזן שלא.** הראוי להיות שם ציצית: **לא יפפור.** דהכא חיישינן להכי כדפרישנא: **ממקום אחר.** מטלית אחרת ויש בה מלכת ותולה בה משום דעל כנפי בגדיהם [במדבר טו] בעינן וכנף זה לא היה מבגד זה בשעת עשיה: **ושוין שמביא הכלה.** מתיר ציצית מטלית אחרת ותולה בה דהכא ליכא ולא מן העשוי דהא לריך לחזור ולכורכה ולתקנה כאן כבתחילה:

והגדול יוצא בה דרך א) ערלי חייבת בציצית אין הקטן מתכסה בו ראשו ורובו אע"פ שהגדול יוצא בה ערלי פטורה וכן לענין כלאים והוינן בה מאי וכן לענין כלאים אילימא וכן לענין איסורא דכלאים והא אנן תנן ב) אין ערלי בכלאים ואמר רב נחמן בר יצחק וכן לענין סדין בציצית אלא מאי פטורה הטיל למוטלת ג) והא אמרה רבי זירא חדא זימנא ד) ד) חדא מכלל דחבירתה איתמר ת"ר טלית כפולה חייבת בציצית ורבי שמעון ה) פוטר ושוין שאם כפלה ותפרה ו) שחייבת תפרה פשיטא לא צריכא דנקטה בסיכי רבה בר הונא איקלע לבי ז) רבא בר רב נחמן חזייה דהוה מיכסי ח) טלית כפולה ורמי ליה חוטי עילוי כפילא איפשיטא ואתא חוטא וקם להדי רישיה אמר ליה לאו היינו כנף דכתב רחמנא באורייתא אתא שדייה איכסי גלימא אחריתי אמר ליה מי סברת ט) חובת גברא הוא י) חובת טלית הוא זיל רמי לה לימא מסייע ליה י) חסידים הראשונים כיון שארגון בה שלש היו מטילין בה תכלת שאני חסידים דמחמרי אנפשייהו ופליגא דמלאכא דמלאכא אשכחי' לרב קטינא דמיכסי סדינא אמר ליה קטינא קטינא סדינא בקייטא וסרבלא בסיתוא כ) ציצית ל) של תכלת מה תהא עליה אמר ליה מ) ענשיתו אעשה אמר ליה בזמן דאיכא ריתחא ענשינן אי אמרת בשלמא חובת גברא הוא היינו דמחייב דלא קא רמי אלא אי אמרת חובת טלית הוא הא לא מיחייבא אלא מאי חובת גברא הוא נהי דחייביה רחמנא כי מיכסי טלית דבת חיובא נ) כי מיכסי טלית דלאו בת חיובא היא מי חייביה רחמנא אלא הכי קאמר ליה ס) פ) ה מצדקי למיפטר נפשך מציצית אמר רב טובי בר פ) קיסנא אמר שמואל כלי קופסא חייבין בציצית ומודה שמואל ק) בזקן ר) שעשאה לכבודו שפטורה מ"ט ר) אשר תכסה בה אמר רחמנא האי לאו לאיכסויי עבידא בההיא שעתא ש) ודאי רמינן ליה משום ת) לועג לרש חרף ת) עושהו אמר רחבה אמר ר' יהודה ט) טלית ח) שנקרעה יא) חוץ לשלש יתפור תוך שלש לא יתפור תניא נמי הכי טלית שנקרעה חוץ לשלש יתפור תוך שלש רבי מאיר אומר לא יתפור וחכ"א יתפור ב) ושוין שלא יביא אפילו אמה על אמה ממקום אחר ובה תכלת ותולה בה ש) ושוין שמביא תכלת ממקום אחר ותולה בה ובלבד

דאמרינן לקמן (דף מד.) טלית שאולה כל ל' יום פטורה מן הציצית מכאן ואילך חייבת ואפי' של כלאים ואע"ג דפטור מדאורייתא דאין לחלק כיון מ) דלגבי גברא דהוי דידיה ליכא כלאים וכן לגשים והא דאמרינן (לקמן מג.) גבי הכהנים נהי דבעידן עבודה אישתרי שלא בעידן עבודה לא לא דמי כלל דהא כתיב (דברים כב) לא תלבש שעטנז גדיליה תעשה לך לומר שבמקום גדיליה תלבש שעטנז משמע דכל לבישה שרא רחמנא בו) ועוד דבטלית שעשו להנאתו חייב הכתוב כלאים אבל בגדי כהונה לא לגשים אלא בעידן עבודה ועוד אומר ר"ש דבגדי כהונה נמי שלא בעידן עבודה שרו והכי קאמר נהי דבעידן עבודה אישתרי אי לומר דמיוחדים לעבודה שלא בעידן עבודה אי לומר אותם שאינם מיוחדים לעבודה לא אישתרי וכן מוכח במוספתא דכלאים דמניא בגדי כהונה ובגדי כהן גדול אין בהם משום כלאים בגדי כ"ג שילא במדינה חייב במקדש בין לשרת בין שלא לשרת פטור ול"ע אי לילה דומה למדינה דחייב וי"ל דחייב מדרבנן והכוח עובדא דשמעון הצדיק פרק בא לו (יומא דף סט.) דעת לעשות לה' הפרו מותרן בדרבנן נמי שייך הפרה מיהו לא משמע הכי אלא נראה עפי דחייב מדאורייתא ואין לדמות ג) מקומות למדינה דבמדינה ליכא שום היתר ותדע דהתם לא מפליג בין שעה הראויה לשרת לשעה שאינה ראויה לשרת והא דאמרינן פרק בא לו (גם זה שם) גבי בגדי כהונה שמקפלין אותן תחת ראשיהן דלאו דווקא בה) [תחת ראשיהן אלא ע) שלא כנגד ראשיהן] משום כלאים היינו בהעלה דלא דמי ללבישה דשרא רחמנא אבל גבי ציצית אין לחלק בין הלעה ללבישה ובספרי תניא כסות המיוחד ליום ולילה חייב בציצית רבי יהודה בן בבא אומר ביחוד בטלו מכמיס את כסות של אשה מן הציצית ולא חייבו בטלית אלא מפני שבעלה מתכסה בו לכך נראה דכלאים בציצית שרי בין ביום בין בלילה בין לאשה בט):

חדא מכלל דחבירתה איתמר.

פירש בקונטרס בתרייתא מכלל דקמייתא ולאיכא נראה דבתרייתא משמיה דשמואל קאמר לה:

ענשיתו [אעשה. כי האי] ע) [שאין אדם חייב] לקנות טלית המחוייב אם אין לו פ) אבל עשה גמור אפילו בית דין שלמטה היו מכין אותו עד שתמת נפשו ק): **הבי** קאמר ליה מצדקי למפטר נפשך מציצית. ומ"מ אי לאו מוכח גברא לא שייך למיעבד עליה כיון דליית ליה ובקונטרס גרס אלא ומשמע דלא מוכח מידי:

רמינן ליה. פירשתי בפרק בתרא דגלה (דף פא.) ר):

ובלבד

(דף סא) בתוס': יפ) חוץ לשלש יתפור ס"ה דלא חיישינן שמא ישלים חוט התפירה עם הציצית דאין זה מקום ציצית תוך ג' לא יתפור שמא ישלים כו' ולא נהירא דאם כן תקשי בריישא לרב הונא דקאמר ד' בתוך ד' ועוד דאמרי' בסמוך שלא יביא אמה על אמה ממקום אחר ותולה ומה ענין ושוין לזה של מעלה ועוד הא דאמר ר' זירא שמא יקרע סדינו בתוך שלש ויתפרני נימא דלא כר"מ אמרה למילתא דאי ר' מאיר הא אמר לא יתפור ופי' הר"י טלית שנקרע פי' הכנף נקרע ונפל מן הטלית מכל וכל חוץ לג' יתפור שלא נתבטל הכנף מתורתו והואיל ונשאר ג' על ג' דהוא שיעור חשוב וכשהוא תופרו חוזר לקדמותו אבל תוך ג' לא יתפור שנתבטל מתורת כנף והרי הוא כאלו נפל הציצית לבד ותפרם דבטלים שאינה חתוכה בכנף כלל. וחכמים אומרים יתפור דלא נתבטל הכנף ושוין שלא יביא אמה על אמה ממקום אחר [ס"א פי' אם נקרע חצי טליתו ולא נשאר בה רק שתי ציצית לא יביא חצי טלית ממקום אחר שיש בה ב' ציציות ותיפרנו עם זה דהוי ליה תעשה ולא מן העשוי והשתא לא דמי לההיא דרבי זירא דמירי שאין בו ציצית וחיישינן שמא יקרע כו' וישאר חוט התפירה ויסמוך עליו לציצית והכא מירי שיש בה ציצית ולא דמי להא דרב הונא דלקמן דאירי שיש בה ציצית והשתא ניחא נמי ושוין וכו' דאפי' לא (חוץ לשלש לא) [תוך שלש] יתפור לפי שלא נתבטל להכנף הכא מודה] דלאו מן אותו טלית הוא ולא פוטר ליה דהוי מן העשוי לצורך טלית [זה] ואין פוטר כנף זה ואם יש ליישבו אפי' לפי' הקונטרס (דלעיל) [דהכא] ודאי מירי בסדין הרגיל לקרוע אבל שאר בגדים אף כי נקרע מילתא דלא שכיח היא ולא גזרו בהו רבנן. תו"ה: יצ) לצאת בה עראי לשוק: יג) בציצית דאם הגדיל יוצא בסדין עראי מותר להטיל בה ציצית ואם אין הקטן מתכסה בה אסור להטיל בה ציצית: יד) למוטלת. ס"א ולהכי קרי ליה פטור משום דפטור מציצית בהני קמאי כיר שרא רחמנא כלאים בציצית אשתרי לסצוה דציצית כשרים הוו הגך אחרוניות: טו) אישתרי: טז) היו הציצית: יז) שהיתה ארכו: יח) כלה וכשנתפשטה: יט) ואפי' יש לך עשר: כ) ציצית הס"ד ואח"כ מה"ד דיל רמי לה הסר אותן ציצית שהיה בכפול והטיל בה אחרים כמצותן: מסייע ל' כו' הוא הס"ד ואח"כ מה"ד חסידים הראשונים: כא) דמלאכא הך דרבה: כב) רחמנא לגברא: כג) לציצית למירמי ביה [חייביה רחמנא] חיבת לגברא נמחק: כד) בההיא שעתא דמכסיין ליה ביה לאחר מיתה דהאי רמינן ליה חוטין משום לועג לרש כו': כה) התפירה ושניהם ויוסיף עליו חוטים לשם: כו) רחמנא עוד ר"מ נהי דאשתרי בעידן עבודה כלומר בבית המקדש מקום הראוי לעבודה שלא במקום עבודה מי שרייה רחמנא כמו בגבולין אבל במקדש לעולם מותרין וכמו בן טלית שחייב בכל מקום מותר בלילה כמו ביום כו'. תו"ה: כז) דלאו דוקא תחת הראשיהן משום: כח) אר"ח הא דאמר תכלת אין בה משום

מ"א מ"ר פ"ג מהלכות ציצית הלכה ח ומ"ש כ"מ טוס"ע א"ח סימן מז סוף הסג"ר:

בב ה מ"ר פ"א מהלכות כלאים הלכה יח טוס"ע י"ד סימן שא סעיף ד:

בג מ"ר פ"ח מהלכות ציצית הלכה ח טוס"ע א"ח סימן י סעיף ו:

בד מ"ר שם טוס"ע שם:

בה ה מ"ר פ"ג מהלכות ציצית הלכה יא סמג עשין מו [טוס"ע א"ח סימן כד סעיף ח]:

בו ה מ"ר שם הלכה י ומ"ש [טוס"ע א"ח סימן כט סעיף ט]:

בז מ"ר פ"ח מהלכות ציצית הלכה ט ומ"ש כ"מ טוס"ע א"ח סימן יט סעיף כ:

בח ל ז טוס"ע י"ד סימן שא סעיף ג ומ"ש הסג"ר:

לא ח מ"ר פ"ח שם הלכה יח טוס"ע א"ח סימן ט סעיף ד:

ט [מ"ר שם הלכה יג]:

י [מ"ר שם]:

שיטה מקובצת

ח) והא אמרה ר' זירא כו'. ליכא למימר דפריך לשמואל מהא דהא לא שמענן מידי מהא דלעיל דהו"א הטיל למוטלת כשרה כשפסק הראשון אבל כל זמן שלא פסק (אפילו) [אפשר] ציצית שלא במקום מצוה הוי אלא לשתוק מההיא דלעיל ואנא ידענא כיון דאינו חייב משום כלאים [הרי] דלא הוי ציצית שלא במקום מצוה משום דאי בעי בהאי מתכשר ואי בעי בהאי מתכשר א"כ פשיטא דהטיל למוטלת ואחוך לראשון כשרה כך נראה להר"ם. תו"ה: ט) חדא מכלל חברתה כו'. פ"ה (ההיא) [הך דהכא] אתיא מכלל דהיא דלעיל ולא נהירא דבההיא ליכא אמר שמואל וא"כ איך בא מכלל אידך אם שמענו לו כשרה מנא לך הא דהכא [אלא נראה איפכא דההיא דלעיל מהא דהכא] דכיון דשמע למה דקאמר ליה משמיה דשמואל רביה א"כ ס"ל כך מסתמא וגם קשה לפ"ה מה שפי' הר"ם דודאי מההיא דלעיל לא שמענו הך דהכא. תו"ה: ג) לבי רבה: ד) מיכסי בטליתא: ה) תיבות של תכלת נמחק: ו) ענשיתו אעשה אע"ג דאמרינן [כתובות (דף פו ע"א) עשה סוכה ואינו עושה כו' מכין אותו] עד שתצא נפשו [התם במצוה] הקבועה [אבל] ציצית אין זמנו [קבוע לא] ענשי אעשה כי האי: ז) לאסורי מי חייביה ותיבות כי מיכסי טלית דלאו בת חיובא היא נמחק: ח) מצדקי למפטר כו'. פ"ה והשתא שפיר עניענן [אין] חובת גברא אי חובת טלית. ומיהו משמע דבחובת גברא דוקא איכא ענש דלא הוה עביד וכולהו אחרים עבדי ליה דאי חובת טלית למה היה גורר בו ממה שהיה לבוש סדין והלא היה יכול לחייב נפשיה במצות ציצית בטלית אחד שהיה מונח בקופסא ואין זה מצדקי דשמא היה לו טלית מצויצת בבית וכ"ה המלאך היה יודע שלא היה לו טלית אחר מ"מ היה לו לומר קנה לך טלית החייבת ולבוש מר שתרצה ולא היה לו לגערר בו על הלבשה. תו"ה: מצדקי כו' משמע דקאי בין אחובת גברא בין אחובת טלית ור"מ דלא קאי אלא אחובת גברא אבל אחובת טלית לא קאי (דאי אפשר שלא) [דאפשר שיש] לו כלי בקופסא שהיו בהן ציצית ולעולם פליגי אדמלאכא ובהלכות גדולות פסק הלכה דחובת גברא מדברכינן להתעטף בציצית כדאיתא בפרק במה מדליקין דמוכח דהדלקה עושה מצוה מדברך להדליק נר של חנוכה: ט) בר ביסנא: י) עושהו. עי' ברכות (דף יח ע"א) בתוס' ונדה (דף סא) בתוס': יא) חוץ לשלש יתפור ס"ה דלא חיישינן שמא ישלים חוט התפירה עם הציצית דאין זה מקום ציצית תוך ג' לא יתפור שמא ישלים כו' ולא נהירא דאם כן תקשי בריישא לרב הונא דקאמר ד' בתוך ד' ועוד דאמרי' בסמוך שלא יביא אמה על אמה ממקום אחר ותולה ומה ענין ושוין לזה של מעלה ועוד הא דאמר ר' זירא שמא יקרע סדינו בתוך שלש ויתפרני נימא דלא כר"מ אמרה למילתא דאי ר' מאיר הא אמר לא יתפור ופי' הר"י טלית שנקרע פי' הכנף נקרע ונפל מן הטלית מכל וכל חוץ לג' יתפור שלא נתבטל הכנף מתורתו והואיל ונשאר ג' על ג' דהוא שיעור חשוב וכשהוא תופרו חוזר לקדמותו אבל תוך ג' לא יתפור שנתבטל מתורת כנף והרי הוא כאלו נפל הציצית לבד ותפרם דבטלים שאינה חתוכה בכנף כלל. וחכמים אומרים יתפור דלא נתבטל הכנף ושוין שלא יביא אמה על אמה ממקום אחר [ס"א פי' אם נקרע חצי טליתו ולא נשאר בה רק שתי ציצית לא יביא חצי טלית ממקום אחר שיש בה ב' ציציות ותיפרנו עם זה דהוי ליה תעשה ולא מן העשוי והשתא לא דמי לההיא דרבי זירא דמירי שאין בו ציצית וחיישינן שמא יקרע כו' וישאר חוט התפירה ויסמוך עליו לציצית והכא מירי שיש בה ציצית ולא דמי להא דרב הונא דלקמן דאירי שיש בה ציצית והשתא ניחא נמי ושוין וכו' דאפי' לא (חוץ לשלש לא) [תוך שלש] יתפור לפי שלא נתבטל להכנף הכא מודה] דלאו מן אותו טלית הוא ולא פוטר ליה דהוי מן העשוי לצורך טלית [זה] ואין פוטר כנף זה ואם יש ליישבו אפי' לפי' הקונטרס (דלעיל) [דהכא] ודאי מירי בסדין הרגיל לקרוע אבל שאר בגדים אף כי נקרע מילתא דלא שכיח היא ולא גזרו בהו רבנן. תו"ה: יב) לצאת בה עראי לשוק: יג) בציצית דאם הגדיל יוצא בסדין עראי מותר להטיל בה ציצית ואם אין הקטן מתכסה בה אסור להטיל בה ציצית: יד) למוטלת. ס"א ולהכי קרי ליה פטור משום דפטור מציצית בהני קמאי כיר שרא רחמנא כלאים בציצית אשתרי לסצוה דציצית כשרים הוו הגך אחרוניות: טו) אישתרי: טז) היו הציצית: יז) שהיתה ארכו: יח) כלה וכשנתפשטה: יט) ואפי' יש לך עשר: כ) ציצית הס"ד ואח"כ מה"ד דיל רמי לה הסר אותן ציצית שהיה בכפול והטיל בה אחרים כמצותן: מסייע ל' כו' הוא הס"ד ואח"כ מה"ד חסידים הראשונים: כא) דמלאכא הך דרבה: כב) רחמנא לגברא: כג) לציצית למירמי ביה [חייביה רחמנא] חיבת לגברא נמחק: כד) בההיא שעתא דמכסיין ליה ביה לאחר מיתה דהאי רמינן ליה חוטין משום לועג לרש כו': כה) התפירה ושניהם ויוסיף עליו חוטים לשם: כו) רחמנא עוד ר"מ נהי דאשתרי בעידן עבודה כלומר בבית המקדש מקום הראוי לעבודה שלא במקום עבודה מי שרייה רחמנא כמו בגבולין אבל במקדש לעולם מותרין וכמו בן טלית שחייב בכל מקום מותר בלילה כמו ביום כו'. תו"ה: כז) דלאו דוקא תחת הראשיהן משום: כח) אר"ח הא דאמר תכלת אין בה משום

HebrewBooks.org

תורה אור השלם

1. גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָּךְ עַל אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתֶךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה בָּהּ: דברים כב יב
2. לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף עֹשֵׂהוּ שֹׁמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה: משלי יז ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שאם כפלה ותפרה שחייבת דלא תפשט: (ב) ד"ה איפשיט וכו' וכשנפשטה היה תחוב טולו: (ג) ד"ה נהי וכו' דחמנא אבל מי חייביה רחמנא לגברא לאהדורי:

גליון הש"ס

גמ' מצדקי. עיין ערכין דף ג ע"ב מוס' ד"ה הכל מיכין: תוס' ד"ה ענשיתו וכו' שאין אדם חייב. עיין פסחים קיג ע"ב מוס' ד"ה ואין לו:

לעזי רש"י

ברוק"ש [ברוקי"ש]. יתדות.
בשטי"ר. להכליב.
מנט"ל [מנטי"ל]. גלימה.

רבינו גרשום

(וכן לענין איסורין דכלאי' דאי אין הקטן כדי להתכסות) וכן לענין איסוריין דכלאים דכי אין הקטן מתכסה בה ראשו ורובו אף על פי שהגדול יצא בה עראי אין בה משום כלאים: והתנן אין עראי פוטר מאיסור כלאים. אלא חייב על עראי כעל קבע אפי' בטלית קטנה: וכן לענין סדין בציצית אם אין הקטן מתכסה בה ראשו ורובו חייבת משום כלאים והיכי אומר אפי' בטלית פטורה אין בה משום כלאים: אלא מאי אפי' בטלית פטורה דקאמר שאם הטיל ציצית לסדין שכבר מוטלת לה ציצית בתחלה: והאמר ר' זירא חדא דזמנא הטיל למוטלת כשרה. ההיא מכלל דהא איתמר: טלית כפולה שהיתה גדולה כשתים וכפלה חייבת בציצית ור' שמעון פוטר דאי רמי ליה כשהיא כפולה דזימנין דמפשטא ולא קאי חוטא להדי כנף: בסוכי _ אסולי"ר בלע"ז. (חייבת) חובת טלית היא ואף על גב דלא מיכסית בה אסור להניחה בלא ציצית: כיון שבצעו בה ג' לאלתר כשנאגרה כולה קודם שהסירוה מן הגץ היו מטילין לה ציצית קודם שתהא ראויה להתכסות אלמא דסברי דחובת טלית היא. הא דקאמר דחובת טלית היא היינו פליגא דמלאכא. מלאך ממש. סרבלא מקטורן שאין לו ד' כנפים: קטינא. לפי שאסרו תכלת בסדין לא הוה רמי: עגשיתו אעשה אם אין אדם מקיים מצות עשה כגון ציצית: א"ל בזמן ריתחא עגשינן אפי' אעשה: הא לא מיחייבא. סדינא וסרבלא בציצית: ודאי לאיכסויי טלית דבת חיובא לא חייביה רחמנא: אלא הכי קאמר ליה שצדקי כלומר הערמה קא עבדת לפטור נפשך דלא בעית למיכסי טלית דבת חיובא: כלי קופסא בגדים שמיוחדין לטליות ומונחין בקופסא באגדו: בזקן שעשה לכבודו שעשאה למיתתו שיעשוהו בה כשימות. בההיא שעתא ודאי לכי מיית ומיעטף בה רמינן לה ציצית משום לועג לרש כלומר שלא יהא חלישות הדעת למת שמחשבינן אותו פטור מן המצות. חוץ לג' אצבעות סמוך לכנף יתפור: נקרעה תוך ג' מקום שראוי להניח בו ציצית לא יתפור שמא ישתייר מחוט של תפירה והיה ד' חוטין ומצטרף עמו ויעשה ציצית והוי תעשה ולא מן העשוי אלא יביא טלית אחרת. ושוין שלא יביא כנף אחר ממקום אחר אפי' משל אמה על אמה בה דבר תכלת ציצית דהיינו תעשה ולא מן העשוי משום הכי אמר אפי' אמה על אמה אע"ג דהתפר יבוא חוץ לג': ושוין שמביא תכלת ציצית. ממקום אחר מטלית אחרת